

PROCURATURA REPUBLICII MOLDOVA

PROGRAM privind asumarea principalelor obiective în cazul alegerii în calitate de membru al Colegiului pentru selecția și cariera procurorilor

Procuror,
© Iarmaliuc Petru, 2021

semnătura

C U P R I N S

ADNOTARE (în limbile română, rusă și engleză)	3
INTRODUCERE	6
I. INTEGRITATEA ȘI PROCEDURA DE SELECTIE ȘI CARIERĂ A PROCURORILOR.....	6
1.1 Analiza situației în fapt.....	6
1.2 Acțiuni imediate orientate spre perfecționarea cadrului normativ instituțional	7
1.3 Concluzii la Capitolul I	8
II. MERITOCRAȚIA ȘI PROCEDURA DE SELECTIE ȘI CARIERĂ A PROCURORILOR.....	8
2.1 Analiza situației în fapt.....	8
2.2 Acțiuni imediate orientate spre perfecționarea cadrului normativ instituțional	9
2.3 Concluzii la Capitolul II	9
III. TRANSPARENȚA ȘI PROCEDURA DE SELECTIE ȘI CARIERĂ A PROCURORILOR.....	10
3.1 Analiza situației în fapt.....	10
3.2 Acțiuni imediate orientate spre perfecționarea cadrului normativ instituțional	11
3.3 Concluzii la Capitolul III	12
CONCLUZII GENERALE ȘI VIZIUNEA.....	12
SURSE DE INFOMRARE	13

ADNOTARE

Iarmaliuc Petru, procuror, "Programul privind asumarea principalelor obiective în cazul alegerii în calitate de membru al Colegiului pentru selecția și cariera procurorilor".

Concept de promovare a candidaturii în calitate de membru al Colegiului pentru cariera și selecția procurorilor.

Viziunea: Încrederea publică sporită în Procuratură prin promovarea procurorilor integri și competenți.

Valorile: Libertate, integritate, meritocrație, transparență, echitate, independență.

Misiunea: Contribuția substanțială la fortificarea autoadministrării Procuraturii prin promovarea celor mai înalte standarde de probitate și competență profesională.

Domeniul de competență: Autoadministrarea Procuraturii.

Domeniul de acțiune: Cariera și selecția procurorilor.

Obiectivele programului: Integritatea; meritocrația și transparența în procedura de selecție și carieră a procurorilor.

Scopul programului: Sporirea calității și corectitudinii procedurii de selecție și carieră a procurorilor.

Noutatea și originalitatea programului: Abordarea practică, utilă și deschisă a proceselor operaționale în procedura de carieră și selecție a procurorilor, bazată pe integritate și meritocrație.

Problema soluționată prin program: Lipsa încrederii publice în Procuratură determinată de suspiciuni privind inexistența meritocrației și integrității în procesul de promovare a procurorilor.

Semnificația practică a programului: Oferă un răspuns adecvat la cerințele și necesitățile persoanelor care se află sub jurisdicția Republicii Moldova.

Valoarea aplicativă a programului: Beneficiile sunt destinate tuturor procurorilor, membrilor Colegiului pentru cariera și selecția procurorilor și Consiliului Superior al Procurorilor.

Implementarea programului: Se înscrive prin excelență în direcțiile actuale de eficientizare a Procuraturii, contribuind în mod esențial la îmbunătățirea sistemului de justiție.

АННОТАЦИЯ

Ярмалюк Петру, прокурор, «Программа для решения основных задач в случае избрания членом Коллегии по отбору и карьере прокуроров».

Концепция продвижения кандидатуры в качестве члена Коллегии по карьерному росту и отбору прокуроров.

Перспектива: Повышение общественного доверия к Прокуратуре за счет продвижения честных и компетентных прокуроров.

Ценности: Свобода, честность, меритократия, прозрачность, справедливость, независимость.

Задача: Существенный вклад в укрепление самоуправления Прокуратуры путем продвижения высочайших стандартов честности и профессиональной компетентности.

Сфера компетенции: Самоуправление Прокуратуры.

Сфера деятельности: Карьера и подбор прокуроров.

Объективы программы: Честность; меритократия и прозрачность процедуры отбора и карьерного роста прокуроров.

Цель программы: Повышение качества и справедливости процедуры отбора и карьерного роста прокуроров.

Новизна и оригинальность программы: Практический, полезный и открытый подход к операционным процессам в процессе карьеры и отбора прокуроров, основанный на честности и меритократии.

Проблема, решенная программой: Недоверие общества к Прокуратуре, обусловленное подозрениями в отсутствии меритократии и честности в процессе продвижения по службе прокуроров.

Практическое значение программы: Обеспечивает адекватный ответ на требования и нужды лиц, находящихся под юрисдикцией Республики Молдова.

Прикладное значение программы: Льготы предназначены для всех прокуроров, членов Коллегии по вопросам карьеры и отбора прокуроров и Высшего совета прокуроров.

Реализация программы является главным образом в текущих направлениях эффективности Прокуратуры и вносит существенный вклад в улучшение системы правосудия.

ANNOTATION

Iarmaliuc Petru, prosecutor, "The program regarding the assumption of the main objectives in case of election as a member of the College for the selection and career of prosecutors".

Concept of promoting the candidacy as a member of the College for the career and selection of prosecutors.

Vision: Increased public confidence in the Prosecutor's Office by promoting honest and competent prosecutors.

Values: Freedom, integrity, meritocracy, transparency, fairness, independence.

Mission: Substantial contribution to strengthening the self-administration of the Prosecutor's Office by promoting the highest standards of probity and professional competence.

Area of competence: Self-administration of the Prosecutor's Office.

Field of action: Career and selection of prosecutors.

The objectives of the program: Integrity, meritocracy and transparency in the procedure for selecting and career of prosecutors.

The purpose of the program: To increase the quality and fairness of the procedure for the selection and career of prosecutors.

The novelty and originality of the program: Practical, useful and open approach to operational processes in the career and selection procedure of prosecutors, based on integrity and meritocracy.

The problem solved by the program: Lack of public trust in the Prosecutor's Office determined by suspicions regarding the non-existence of meritocracy and integrity in the process of promoting prosecutors.

The practical significance of the program: Provides an adequate response to the requirements and needs of persons under the jurisdiction of the Republic of Moldova.

The applicative value of the program: The benefits are intended for all prosecutors, members of the College for the Career and Selection of Prosecutors and the Superior Council of Prosecutors.

The implementation of the program is par excellence in the current directions of efficiency of the Prosecutor's Office, contributing essentially to the improvement of the justice system.

INTRODUCERE

Doamnelor și domnilor procurori!

Avem nevoie stringată în unitatea procurorilor asupra valorilor, misiunii și asumării plenare a vocației de procuror, pentru a asigura prestigiul și autoritatea cuvenită a funcției pe care o exercităm.

Acest deziderat cu certitudine va fi realizat atunci când noi vom asigura încrederea publică în Procuratură. Obiectiv la care Vă chem pe toți să subsemnăm, aşa precum fiecare din noi am depus și semnat jurământul de procuror.

Cu fermitate și onestitate înțelegem toți că, doar printr-un nivel înalt de competență, integritatea personalității și probitatea profesională a procurorilor, eficiență, eficacitate și efectivitatea urmăririlor penale, Procuratura își îndeplinește cu excelență misiunea constituțională.

Fără a efectua prelegeri asupra ansamblului normativ privind sistemul organelor Procuraturii și rolul organelor de autoadministrare, voi atrage atenția doar că, **calitatea justiției penale** este în mod decisiv și imperios determinată de **competența și integritatea procurorilor**, care inițiază, conduc sau exercită urmărirea penală, precum și reprezintă acuzarea de stat în instanța de judecată.

În același context, precizez că **respectarea balanței** între controlul ierarhic superior și **independența procurorilor în cadrul urmăririi penale**, la fel este decisă de competența și integritatea procurorilor – șefi și adjuncții lor.

Din aceste perspective, fără osteneală și referințe la investigații științifico – practice, înțelegem cu toții că pentru a oferi societății o Procuratură credibilă, anchete penale cu rezultate bazate pe probe administrate în limita legii, deferirea judecății criminalilor, pentru a susține acuzații ferme și certe, este nevoie de a dispune de un proces veritabil de selecție și carieră a procurorilor.

Or, deja aci, calitatea procurorilor, procurorilor – șefi și adjuncții lor, ține inclusiv de **competența și integritatea membrilor Colegiului pentru selecția și cariera procurorilor**, care trebuie să asigure în mod obiectiv și imparțial procedurile de selecție și carieră a procurorilor, bazate pe meritocrație și integritate, ținându-se cont de pregătirea profesională și capacitatele candidaților.

I. INTEGRITATEA ÎN PROCESUL DE SELECȚIE ȘI CARIERĂ A PROCURORILOR

1.1 Analiza situației în fapt

Integritatea constituie un criteriu fundamental al justiției, de aceea pentru a formula și trasa obiective de eficiență a Procuraturii, este absolut necesar de a asigura o procedură transparentă de selecție și carieră a procurorilor bazată pe meritocrație și probitate profesională.

Studiind *Rapoartele* de activitate ale Colegiului pentru selecția și cariera procurorilor pentru anii 2017, 2018, 2019 și 2020 și analizând modificările operate la Regulamentul Colegiului pentru selecția și cariera procurorilor și procedura de selecție și carieră a procurorilor, se observă că deși au fost formulate existența unor ***inconveniențe***, acestea totuși nu au fost detaliate, având un caracter evaziv și fără fundamentare temeinică prinț-o enumerare la subiect, cu unele excepții [Propunerea de modificare a Regulamentului Colegiului pentru selecția și cariera procurorilor și procedura de

selecție și carieră a procurorilor, consemnată în Raportul de activitate pentru anul 2017, și anume (Simplificarea procedurii de transfer de la o procuratură teritorială la altă procuratură teritorială, precum și de la Procuratura Generală sau de la procururile specializate, la procuratura teritorială, prin excluderea concursului și dispunerea transferului prin ordinul Procurorului General), care a fost materializată prin Hotărârea CSP nr.1-100/2020 din 22.10.2020].

La fel, se relevă că în toate rapoartele de activitate ale Colegiului pentru selecția și cariera procurorilor pentru anii 2017, 2018, 2019 și 2020 se trăsau aceleasi obiective de activitate pentru anii care urmău, și anume: „*Desfășurarea în termeni proximi a ședințelor Colegiului și Asigurarea unui proces de selecție și carieră transparent, obiectiv și calitativ, bazat pe merit, ținându-se cont de pregătirea profesională, integritatea și capacitatele candidaților*”.

În acest sens, observăm cu toții că pct.6.1 din Regulament stabilește că „*Procedura de selecție a candidaților pentru numire pe post în funcția de procuror și pentru promovare, se face potrivit unor criterii obiective, bazate pe merit, ținându-se cont de pregătirea profesională, integritatea și capacitatele acestora*”.

Însă, potrivit pct.7 din același Regulament, nu se constată existența criteriului de **integritate** și nici în fișele de evaluare a candidaților nu se regăsesc asemenea criterii.

Această lacună determină prezența unor eventuale riscuri asupra consecvenței și credibilității procedurii de selecție și carieră a procurorilor, concursurilor și nu în ultimul rând asupra activității Procuraturii, or, valorile instituționale a Procuraturii nu pot fi iluzorii și declarative, ci reale și practice, materializate prin procese adecvate și rezultate care să confirme obiectivele asumate.

1.2 Acțiuni imediate orientate spre perfecționarea cadrului normativ instituțional

În temeiul constatărilor notate mai sus, precum și pct.2.2 din Programul de dezvoltare strategică a Procuraturii pentru anii 2021-2025, prin care se indică că „*Principiile de activitate de care se ghidează Procuratura oferă viziunea instituției care se conturează în tendință spre asigurarea supremăției legii la efectuarea justiției în vederea apărării efective și neselectivă a drepturilor, libertăților și intereselor legitime a fiecărei persoane, a societății și statului prin intermediul procedurilor penale*. Totodată, realizarea viziunii instituției și formarea culturii organizaționale a Procuraturii are la temelie următoarele valori: independență și responsabilitate; etică și **integritate profesională**; profesionalism și eficiență; obiectivitate, imparțialitate și nediscriminare; transparență și accesibilitate”, consider că urmează a fi întreprinse următoarele:

- ✓ Modificarea pct.75 din *Regulament*, într-o redacție nouă cu următorul conținut „*În cazul evaluării procurorului care solicită transferul în funcția de procuror în Procuratura specializată și Procuratura Generală, membrul raportor solicită de la Inspecția procurorilor, Serviciul de Informații și Securitate și Centrul Național Anticorupție, informația dacă procurorul supus procedurii de selecție și carierea a fost vizat în procese de evaluare instituțională sau a admis încălcări privind comunicarea influențelor necorespunzătoare*”.

La fel, membrul raportor solicită informația de la Autoritatea Națională de Integritate, dacă în privința procurorului supus evaluării au fost sau nu constatate încălcări a regimului juridic privind declararea averii și intereselor personale”.

- ✓ Modificarea Anexei nr.3 rubrica „**Opinia procurorului – sef al procuraturii pentru care candidează**”, într-o redacție nouă cu următorul conținut: „**Integritatea profesională**”.

Raționamentul acestor modificări derivă din necesitatea asigurării unui caracter practic și efectiv de valorificare a criteriului de integritate în procesul de selecție și carieră a procurorilor.

Mai mult, indicatorul actual prin care se notează candidații este unul subiectiv, exclusiv la discreția altor persoane, or, impactul de 10 puncte la rezultatul final pe care poate să-l obțină candidatul este decisiv.

Tot aci, precizez că instituirea indicatorului de integritate profesională cu atribuirea pentru punctare a 10 puncte, are o noimă și logică în raport cu ceea ce presupune în sine cariera procurorilor în procesul de evaluare pentru promovare.

1.3 Concluzii la Capitolul I

Încrederea publică în Procuratură reprezintă o cerință imperativă pentru chintesa existenței acestei instituții de stat.

De aceea, poporul singurul titular al suveranității este îndreptățit de a i se oferi servicii privind protecția drepturilor și intereselor prevăzute de lege prin proceduri penale de către procurori integri și competenți.

II. MERITOCRAȚIA ȘI PROCEDURA DE SELECȚIE ȘI CARIERĂ A PROCURORILOR

2.1 Analiza situației în fapt

Meritocrația constituie unul din principiile de organizare și funcționare a societății contemporane.

Potrivit acestui imperativ, o funcție investită cu responsabilități și prestigiu social trebuie dobândită prin competiție și competență demonstrată, nu moștenită sau obținută prin criterii arbitrale.

Astfel, conform pct.7.6 din Regulamentul Colegiului pentru selecția și cariera procurorilor și procedura de selecție și carieră a procurorilor „*În cazul candidaților la funcția de procuror-șef, adjunct al procurorului-șef și a procurorului care dorește promovarea în Procuratura specializată sau în Procuratura Generală, Colegiul testează abilitățile profesionale ale candidaților în cadrul interviului prin intermediul unor testări. La necesitate, membrii Colegiului vor adresa candidatului întrebări de concretizare, având în vedere specificul testului/testelor rezolvate de către candidat.*

Pentru desfășurarea interviului, sunt elaborate mai multe variante de teste, care sunt confidențiale. Testele sunt elaborate de către membrii Colegiului. Testele pentru evaluarea abilităților manageriale sunt elaborate de membrii Colegiului, cu implicarea, după caz, a unui specialist în domeniul managementului”.

În corespondere cu pct.6.15 din Regulament „*Se consideră ales candidatul care are cel mai înalt punctaj la concurs. În cazul punctajului egal, se consideră ales candidatul care a obținut cel mai bun punctaj la Colegiul de evaluare a performanțelor sau nota obținută la examenul desfășurat la Institutul Național al Justiției. Aparatul Consiliului aduce la cunoștința Consiliului candidatul care a obținut cel mai mare punctaj. În caz de punctaj egal la Colegiul de evaluare a performanțelor, sau, după caz, a echivalentului mediei generale de absolvire a Institutului Național al Justiției, Consiliul desemnează câștigătorul concursului”.*

Prin urmare, observăm un rol diminuat al Consiliului Superior al Procurorilor în procesul de selecție și promovare a procurorilor, cu mici excepție, dar și aci cu inadvertențe operaționale.

Or, fiecare hotărâre privind desemnarea învingătorului în concursul pentru promovare a procurorilor în funcție trebuie bazat pe criterii obiective de evaluare, care să fie accesibile publicului, pentru a spori credibilitatea și încrederea.

2.2 Acțiuni imediate orientate spre perfecționarea cadrului normativ instituțional

Pentru a stimula inițiativa procurorilor de a participa la concursurile de promovare în funcție și sporirea rolului constituțional al Consiliului Superior al Procurorilor în garantarea și fortificarea continuă a independenței și imparțialității procurorilor, consider necesar de a interveni cu unele modificări asupra procedurii de selecție și carieră a procurorilor.

Astfel, participarea *Consiliului* în procesul de selecție și carieră a procurorilor, trebuie să fie importantă nu numai prin emiterea hotărârii de numire pe post de procuror sau desemnarea îngingătorilor [*în lipsa unor criterii obiective, a se vedea pct.6.15 și 6.15¹ din Regulament*], dar și prin elaborarea și aprobarea variantelor de teste privind evaluarea abilităților profesionale și manageriale ale candidaților în cadrul interviului realizat de către Colegiul pentru selecția și cariera procurorilor, și după caz, să elaboreze întrebări pentru candidații care au punctaj egal la Colegiul de evaluare a performanțelor sau echivalentul mediei generale de absolvire a Institutului Național al Justiției.

Astfel, pentru a asigura un mecanism veritabil și sigur de competiție între candidații supuși selecției și carierei, consider că ar fi oportun de intervenit cu următoarele acțiuni:

- ✓ Modificarea și completarea pct.7.6 alin.(2) din Regulament, într-o nouă redacție după cum urmează „*Pentru evaluarea abilităților profesionale și/sau manageriale în cadrul desfășurării interviului se elaborează și aproba de către Consiliul Superior al Procurorilor teste în două variante, care sunt confidențiale și se împachetează, sigilează în ședință Consiliului și se transmit spre păstrare în safeul Președintelui Consiliului Superior al Procurorilor.*
- ✓ *În ziua desfășurării concursului, președintele Consiliului Superior al Procurorilor, în ședința Colegiului, după aprobarea ordinii de zi, în prezența tuturor candidaților prezintă plicurile cu testele împachetate și sigilate, pe care le desigilează.*
Fiecare candidat își alege testul/testele prin tragere la sorți și are la dispoziție cel mult 10 minute per test pentru a se pregăti. Răspunsul se prezintă oral, în cadrul interviului”.
- ✓ Completarea pct.6.15 din Regulament, după sintagma „*...Consiliul desemnează câștigătorul concursului*” cu următorul conținut „*... în baza prestației asupra întrebărilor elaborate și aprobate conform procedurii stabilite la pct.7.6 alin.(2) din Regulament*”.
- ✓ Completarea pct.6.15¹ din Regulament, după sintagma „*...Consiliul desemnează câștigătorul concursului*” cu următorul conținut „*... în baza prestației asupra întrebărilor elaborate și aprobate conform procedurii stabilite la pct.7.6 alin.(2) din Regulament*”.

2.3 Concluzii la Capitolul II

Elaborarea și aplicarea unui mecanism autentic de realizare a meritocrației presupune înțelegerea nevoilor cotidiene ale societății și nu în ultimul rând al procurorilor.

Prin aceste acțiuni se va spori credibilitatea concursurilor, excluderea unor eventuale riscuri de facilitare a unor candidați în detrimentul altor, ceea ce va desființa criteriile arbitrară și favoritisme.

A priori, aceste acțiuni vor contribui la realizarea obiectivelor strategice ale Procuraturii pentru anii 2021-2025.

III. TRANSPARENȚA ÎN PROCEDURA DE SELECȚIE ȘI CARIERĂ A PROCURORILOR

3.1 Analiza situației în fapt

Transparența reprezintă acel mijloc credibil, care determină autodisciplina și furnizează predictibilitatea că procedurile și deciziile adoptate în procesul de selecție și carieră a procurorilor corespund standardelor de integritate, profesionalism, competență și meritocrație.

În rezultatul studiului și analizei informațiilor plasate pe site-ul Consiliului Superior al Procurorilor, directorul **Colegii**, rubrica Colegiul pentru selecția și cariera procurorilor s-a constat că se furnizează informații referitoare la: agenda ședințelor; procesul-verbal al ședințelor; hotărârile cu privire la evaluarea procurorilor; rezultatele compilate ale evaluării candidaților; rapoartele de activitate; anunțurile privind ședințele Colegiului pentru selecția și cariera procurorilor, însă lipsesc planurile de activitate.

Desigur, informația respectivă este utilă, dar nu și suficientă pentru a corespunde standardului de transparență efectivă în procesul de selecție și carieră a procurorilor, care să ofere încredere publică că procedurile și deciziile adoptate corespund exact cerințelor de integritate, profesionalism, competență și meritocrație.

Acest raționament este confirmat inclusiv prin obiectivul specific 1.4. Sporirea gradului de transparență și încredere în Procuratură, consacrat în Programul de Dezvoltare Strategică a Procuraturii pentru anii 2021-2025, conform căruia „.... Fiind conștienți de faptul că Procuratura este una din principalele entități de ocrotire a normelor de drept, iar informația deținută de procurori face parte din categoria subiectelor de interes social sporit, este necesar de a se pune accent deosebit pe tot ceea ce înseamnă comunicare și informare publică permanentă, cu caracter pro-activ: mesajele fiind adaptate fiecărei situații, pe cât posibil, pentru a preveni zvonurile sau speculațiile transmise în arealul mediatic.

Astfel se impune, furnizarea zilnică, operativă și corectă, pentru plasarea pe site-ul Procuraturii a materialelor care ar prezenta interes pentru publicul larg.

Respectiv, se urmărește atingerea rezultatul scontat prin asigurarea unui mecanism operațional de comunicare publică fortificat și consolidat, or, transparența Procuraturii asigură și credibilitatea în rândul populației ridicată”.

Totodată, având în vedere că informația conținută în documentele (CV, raportul scris al procurorului, informația de la Colegiul de disciplină și etică, alte documente care nu conțin informații atribuite la categoria secret de stat), și care stau la baza evaluării candidatului supus procedurii de selecție și carieră a procurorilor, fac parte din categoria subiectelor de interes social sporit, constatăm că acestea nu se publică pe site-ul Consiliului Superior al Procurorilor, mai mult nu sunt publicate nici Conceptele referitoare la exercitarea atribuțiilor de conducere ale candidaților la funcția de procuror – șef și adjunct al procurorului – șef, ceea ce minimalizează caracterul transparent și meritocratic al procedurii de selecție și carieră a procurorilor.

La fel, constatăm că potrivit *Regulamentului* ședințele Colegiului pentru selecția și cariera procurorilor sunt publice și se înregistrează audio, însă, atrag atenția că aceste reglementări nu sunt suficiente și nu determină caracterul efectiv de transparență pentru a spori gradul de transparență și încredere publică în Procuratură.

3.2 Acțiuni imediate orientate spre perfecționarea cadrului normativ instituțional

În temeiul celor constatate și având obiectiv sporirea gradului de transparență în procesul de selecție și carieră a procurorilor, consider că urmează a fi realizate următoarele:

- ✓ Modificarea și completarea pct.4.19 din *Regulament* într-o nouă redacție, după cum urmează:

„Şedințele Colegiului sunt publice cu excepția ședințelor închise sau a părților închise ale ședințelor și se înregistrează prin mijloace video/audio. Imaginele video de la ședință, cu excepția ședințelor închise sau a părților închise ale ședințelor, se difuzează în regim real pe pagina web oficială a Consiliului Superior al Procurorilor. Înregistrarea video a ședinței se stochează pe pagina web oficială a Consiliului. Înregistrarea ședinței se anexează la procesul-verbal al ședinței. Procesul-verbal se întocmește de către personalul care asigură secretariatul Colegiului în termen de 3 zile lucrătoare, fiind semnat de președintele ședinței și de secretarul ședinței și se plasează pe pagina web a Consiliului”.

- ✓ Modificarea și completarea pct.5.3 din *Regulament* într-o nouă redacție, după cum urmează:

„Hotărârile Colegiului trebuie să conțină considerentele care justifică emiterea unui act administrativ individual. În motivare se indică temeiurile esențiale de drept și de fapt pe care le-a luat în considerare Colegiul la adoptarea hotărârii. Din motivarea hotărârii discreționare trebuie să poată fi recunoscute și punctele de vedere din care Colegiul a reieșit la exercitarea dreptului discreționar. Motivarea trebuie să se refere și la argumentele expuse în cadrul interviului de către candidatul supus evaluării. Inclusiv, Colegiul va motiva și explica punctajul oferit pentru fiecare indicator cu specificarea fiecărei surse de verificare, precum și punctajul rezultat din evaluările anterioare (fie media notei de la Institutul Național al Justiției, fie punctajul oferit de Colegiul de evaluare a performanțelor procurorilor) și punctajul final obținut”.

- ✓ Completarea pct.6.4 din *Regulament* cu următorul conținut „*Documentele depuse pentru concurs de către candidat se publică pe pagina oficială a Consiliului Superior al Procurorilor, cu excepția cazului în care acestea conțin informație atribuită la secretul de stat*”.

Raționamentul acestor completări sunt necesare deoarece asigură în mod veritabil transparența procedurii de selecție și carieră a procurorilor în partea ce ține de petrecerea interviului și explicațiile candidatului la funcția de numire pe post de procuror, transfer în Procuratura Generală sau Procuratura specializată și numirea în funcția de procuror – șef sau adjunct al procurorului – șef.

În context, atrag atenția că prin acesta se va confirma acea evaluare obiectivă, meritocratică și va spori încrederea publică în Procuratură.

Pe cale de consecință se vor epuiza suspiciunile societății civile asupra caracterului părtinitoare în promovarea procurorilor în carieră.

În acest sens mai rețin că, sporirea continuă a calității motivării este o condiție dictată de necesitatea explicării punctuale privind oferirea și notarea corespunzătoare a meritelor candidatului supus evaluării de către Colegiu, pentru fiecare indicator stabilit în fișă de evaluare.

Respectiv, voi promova cerința ca fiecare hotărâre să conțină o motivare întemeiată, pentru a nu admite suspiciuni de superficialitate și formalism, ci de a oferi acea înțelegere și acceptare a hotărârii de către candidații supuși evaluării, cît și

societate civilă, fiind în același timp o garanție împotriva arbitrarului, condiție care va permite perfectionarea funcționării procedurii de selecție și carieră a procurorilor.

Această cerință este determinată de necesitatea existenței unei transparențe veritabile a meritocrației ca temei de a pretinde la o promovare în Procuratură. Statul și societatea are nevoie de oameni competenți și integri la realizarea anchetelor penale și gestionarea atribuțiilor și funcțiilor manageriale în Procuratură.

CONCLUZII GENERALE ȘI VIZIUNEA

Doamnelor și domnilor procurori!

Una din condițiile imperitive pentru asigurarea unei proceduri de selecție și cariera a procurorilor bazate pe integritate, meritocrație și transparență este identificarea punctelor slabe, vulnerabilităților și posibilităților de îmbunătățire, care, la sigur pot fi identificate doar printr-o comunicare continuă și directă dintre membrii Colegiului pentru selecția și cariera procurorilor cu toți procurorii.

De aceea, voi promova inițiativa ca membrii Colegiului, în calitate de organ de autoadministrare să organizeze și să desfășoare consultații semestriale/anuale cu procurorii [până la prezentarea raportului de activitate către Consiliul Superior al Procurorilor] asupra chestiunilor ce se referă la activitatea de carieră, identificarea provocărilor de sistem și propunerilor privind sporirea eficienței, eficacității și efectivității activității procurorilor pentru a spori numărul candidaților care să aspire la promovări.

Identificarea factorilor de risc care subminează procedura de selecție și carieră a procurorilor, monitorizarea și intervenirea cu reglementări normative pentru a diminua impactul acestora.

Stimați colegi!

Înțelegem cu toții la modul practic, că importanța selecției și carierei procurorilor, constituie un proces complex, cu standarde înalte de integritate și competență, proces de altfel, care este hotărâtor asupra eficienței instituției Procuraturii, de aceea în mod voluntar și cu deplină cunoștință de cauze și efecte, îmi asum cu fermitate misiunea de a continua edificarea împreună cu dumneavoastră acel model autentic și veritabil a procesului de selecție și carieră a procurorilor în mandatul de membru al Colegiului pentru selecția și cariera procurorilor.

Prin urmare, conchid că obiectivele de îmbunătățire a procedurii de selecție și carieră a procurorilor prin ajustarea la standardele de integritate, meritocrație și transparență sunt reale și posibile.

Colegi!

Ştiu că există certitudinea asupra a două rezultate, fie voi izbuti, sau nu, dar prefer să nu reușesc acum, decât să n-am încredere ori să renunț.

De aceea, fără a aștepta ca cineva să acționeze în locul meu, fiind titularul prevederilor art.6 alin.(1) lit.c) raportate la art.70 alin.(1) lit.a), lit.b) și lit.n) din Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură, voi înainta o adresare către Consiliul Superior al Procurorilor, cu propunerile redactate în acest *Program*, pentru a fi examineate conform competenței.

SURSE DE INFOMRARE

1. Constituția Republicii Moldova;
2. Legea nr.3/2016 cu privire la Procuratură;
3. Regulamentul Consiliului Superior al Procurorilor;
4. Regulamentul Colegiului pentru selecția și cariera procurorilor și procedura de selecție și carieră a procurorilor;
5. Avizul nr.9 (2014) al Consiliului Consultativ al Procurorilor Europeni privind normele și principiile europene referitoare la procuror;
6. Rapoartele de activitate ale Colegiului pentru selecția și cariera procurorilor pentru anii 2017, 2018, 2019 și 2020;
7. Programul de dezvoltare strategică a Procuraturii pentru anii 2021-2025.